

BURGEMEESTERSBLAD

51

NEDERLANDS GENOOTSCHAP VAN BURGEMEESTERS ▶ JAARGANG 14, FEBRUARI 2009

- Nationale Ombudsman Alex Brenninkmeijer
- Sterke colleges
- Gouda na het busincident

Nedo's en Divo's

Allochtonia - Autochtonia / twee werelden apart is een onderzoek van Guity Mohebbi, manager diversiteit en veiligheid bij SGB0/BMC. Mohebbi deed onderzoek naar de belevingswereld van jongeren in Nederland. Ze ontdekte een schokkende wereld van groepen jongeren die met de rug naar elkaar leven. Dat inspireerde haar om een programma te ontwikkelen om op basis van de kracht en de potentie van jongeren tot effectiever veiligheidsbeleid te komen. Binnenkort zal de *Club Nomen Nescio*, met daarin burgemeesters van vijf grote en middelgrote steden, van start gaan.

Guity Mohebbi werkt sinds oktober 2008 bij SGB0/BMC en heeft vandaaruit contacten gelegd met burgemeesters over haar programma. 'Ik wilde wat doen met de resultaten van mijn onderzoek voor het veiligheidsbeleid en voor de toekomst van dit prachtige land. We hebben geen integratieprobleem maar een samenlevingsprobleem. We

***'We hebben geen integratieprobleem
maar een samenlevingsprobleem.'***

moeten ophouden met het denken en handelen in "wij" en "zij". "Zij" zijn de "anderen", met een afwijkende cultuur en religie. Daarmee wordt een probleemcategorie met een achterstand bedoeld – of ze nu gastarbeiders, migranten, allochtonen of moslims

worden genoemd.' Naar de mening van Mohebbi is het contraproductief dat er alleen over problemen en achterstanden gepraat wordt als het over jongeren gaat. Er is juist zoveel kracht en potentie bij de jongeren.

Sleutelposities

'Een derde van de Nederlandse jongeren van Marokkaanse afkomst zit op hogescholen en universiteiten. We hebben al een aantal zwarte HBO-scholen. Denk je dat ooit een veiligheidsfunctionaris naar deze talenten en potenties heeft gekeken om er van te leren en vervolgens zijn of haar veiligheidsbeleid kritisch onder de loep te nemen? Of komen deze met het zoveelste initiatief zoals buurtvaders, waar menige gemeente erg trots op is, om vooral niet escalerend te opereren? En wat doen die veiligheidsfunctionarissen met al die Nederlandse jongeren die we bang hebben gemaakt van hun (buitenlandse) landgenoten? Veiligheid gaat toch

ook om veiligheidsgevoel?' Mohebbi vindt dat je problemen moet aanpakken en vooral oplossen. Ze wil zeker niet respectloos overkomen als het om 'buurtvaders' gaat, integendeel. Waar ze voor pleit is ook werken aan wat er goed gaat, om te voorkomen dat we straks met nog meer en wellicht nieuwe vormen van veiligheidsproblemen komen te zitten. Nederland is een thuisland met een grote diversiteit in de bevolking. 'We moeten in thuisgevoel investeren om nieuwe verbindingen aan te gaan. We moeten werken aan emotionele binding, en verschillen als kracht en potentie zien en benutten in plaats van als problematisch en onverenigbaar. Dan kan het nieuwe Nederlandschap een geweldige uitdaging voor iedereen worden.'

'Ik heb nu een aantal burgemeesters gesproken en heb veel enthousiasme gevonden. Er waren ook burgemeesters die zeiden: „Ik volg dit proces vanaf de zijlijn” en/of „Ik heb geen problemen, want bij mij wonen geen Turken en Marokkanen.” Burgemeesters zitten op tal van sleutelposities. Zo zouden ze binnen de gemeente ervoor kunnen zorgen dat de organisatie wij/zij-proof is. Zorg voor een reflectieve organisatie en laat bijvoorbeeld beleidsstukken niet *alleen* gericht zijn op achterstanden en problemen. Mijn programma heeft met integriteit, durf en identificatie te maken. Dat zijn belangrijke competenties van de burgemeester. Volgens de basiscondities van het ministerie van BZK moeten alle burgemeesters over bindend vermogen beschikken. Vandaar dat ik bij de burgemeesters uitkwam als dragers van mijn betoog. Zij moeten erin geloven en vanuit hun hart uitstralen dat we geen wij/zij-maatschappij tolereren', aldus Guity Mohebbi.

Politici

'Mensen categoriseren van nature en daar is niets mis mee. Categorieën zijn nodig om de wereld inzichtelijk te maken, maar wanneer deze categorieën veranderen in dichotomieën van "wij" en "zij", werken ze zeer beperkend. Als ik politici hierover spreek, word ik vaak doorverwezen naar de portefeuillehouder integratie. Dit geeft aan hoe beperkend we met dit onderwerp bezig zijn. Er is weinig mogelijkheid en (veilige) ruimte om discussie te voeren over "het wij" en "het zij" en over de betekenis en de consequenties daarvan voor onze (veilige) samenleving. Politici zouden dat beter door moeten hebben als ze over integratie spreken.'

In haar boek spreekt Mohebbi, zelf in Iran geboren en in 1984 naar Nederland gevlucht, niet over autochtone en allochtone jongeren, maar noemt zij de jongeren die hier geboren zijn en Nederlandse ouders hebben Nedo's. Divo's noemt zij de jongeren die zelf of waarvan de ouders buiten Nederland geboren zijn. Mohebbi:

'Jongeren worden belemmerd in hun contacten en ontwikkeling. Nedo's en Divo's zijn bang voor elkaar en sluiten elkaar uit. We moeten onze jongeren een veilige ruimte bieden om, zonder zich bedreigd te voelen,

'Integratie is voor deze jongeren een gepasseerd station'

op elkaars culturele achtergronden te kunnen reflecteren. Het gaat om ónze kinderen, die moeten we leren hoe zij het samenleven in de toekomst vorm en inhoud kunnen geven.'

Way of life

'Integratie is voor deze jongeren een gepasseerd station', vindt Mohebbi. 'Jongeren zijn bezig hun identiteit te ontwikkelen. Je moet ze daarbij stimuleren om tot zelfreflectie te komen, ook bij moeilijke voorvallen. Neem nu wat ik bij een ROC meemaakte. Daar weigerde een jongen om een vrouwelijke docent een

Guity Mohebbi, schrijfster van *Allochtonia – Autochtonia*.

hand te geven. Je kunt er schande van spreken en een meldpunt radicalisering inschakelen, maar ook kun je jezelf afvragen welk signaal de jongen afgeeft en het gesprek erover aangaan. Zie zo'n jongen niet direct als een toekomstige terrorist en maak hem niet monddood. Met een dergelijke benadering kun je die

'Het nieuwe Nederlanderschap kan een geweldige uitdaging voor iedereen worden.'

jongen de anonimiteit insturen en voor de samenleving onzichtbaar maken. Zie hem als een jongen die nadenkt, betrokken is en zich uit. Neem hem serieus en biedt hem een veilige ruimte om te praten.' Voor Mohebbi is diversiteit geen doel op zich. 'We moeten

in allerlei organisaties, op scholen, in gemeenten, voor iedereen een veilige omgeving creëren om het "wij-zij" denken en handelen ter discussie te stellen. Voor velen is discriminatie een *way of life* geworden en dat mogen we niet accepteren.'

Pioniers

Naast haar contacten met burgemeesters is Mohebbi ook aan de slag bij de politie. 'Ik ben door twee grote politiekorpsen benaderd om samen nieuwe wegen te vinden om deze korpsen van binnenuit "wij/zij-proof" te maken. Deze korpsen willen niet alleen werken aan het binnenhalen van Divo's, maar ook aan het binnenhouden van deze potentie. Het gaat om wederzijdse acceptatie van Divo's en Nedo's op de werkplek. Als een organisatie haar medewerkers een thuisgevoel geeft, kan die organisatie zich ook naar buiten toe, naar de burgers aan wie ze diensten moet aanleveren, aanpassen en dat thuisgevoel uitstralen. Dan pas is een organisatie toegankelijk voor iedereen.'

Terug naar de *Club Nomen Nescio*. Ze is ontzettend trots op de vijf betrokken burgemeesters, maar ze wil de namen nog niet bekend maken. Mohebbi: 'Het zijn

'Voor velen is discriminatie een way of life geworden en dat mogen we niet accepteren.'

vijf bruggenbouwers die oprechte betrokkenheid hebben. Daarom wil ik hier pas bekendheid aan geven als we daadwerkelijk aan de slag gaan. Samen ervoor gaan om hun eigen organisatie "wij/zij-proof" te maken. Dat vergt lef, doorzettingsvermogen en karakter. Binnenkort zullen de vijf onder voorzitterschap van een prominente externe bestuurder bijeenkomen en de initiatieven bespreken. Daarna komt een aantal statements, die vaste patronen doorbreken. Mohebbi verwacht dat de vijf erin zullen slagen om andere collega's ook enthousiast te maken. Bent u een bestuurder die zich in het profiel van deze vijf pioniers herkent, dan bent u nu al van harte welkom om zich bij dit netwerk aan te sluiten. <

Ruud van Bennekom

Allochtonia, Autochtonia – twee werelden apart, Guity Mohebbi, 2008, uitgeverij Betelgeuze, ISBN 978-90-8708-120-1

